

Sosyal Yardım Hakkında Bilgilendirme Yazısı

Sosyal yardım hakkı

Kendi ve aynı hanede oturan aile üyelerinin geçimini yeterince ya da zamanında kendi maddi imkânlarıyla sağlayamayan kişiler maddi yardım alma hakkına sahiptirler (Sosyal Yardım Yasası 15. madde).

Yardım dilekçesinin anlamı nedir?

Yardım dilekçesi sosyal yardım makamının sağlayacağı yardımın temelini oluşturur. Özel olarak da, muhtemel sosyal yardım ödemelerinin miktarının takdirine hizmet eder. Genellikle yardım dilekçesini, sosyal yardım kurumunun herhangi bir ödemesi yapılmadan önce imzalamak zorundasınız. Ayrıca halen geçerli olan bir resmi kimlik ibraz etmek zorundasınız.

Bilgi verme yükümlülüğü

Sosyal yardım talep edenler, gelir, varlık ve aile durumları hakkında gerçeğe uygun bilgi vermekle yükümlüdür. Özel olarak, belgelere ve kira sözleşmelerine, ücret bordolarına, mahkeme kararlarına bakma imkânı tanınmak zorundadır. İstekte bulunan kişi bu amaçla yardım dilekçesini ve başvurunun incelenmesi için istenen belgeleri yazılı olarak sunmak zorundadır.

Destegin incelenmesi amacıyla sosyal hizmet kurumu veya sosyal yardım sekreterliği resmi makamlardan ve kurumlardan bilgiler alabilir. Bunun için gerekli yetki, yardım dilekçesinin imzalanmasıyla verilmiş olur.

Esas alınan maaş veya hesaba katılabilir ek gelirlere neler dahildir?

- Çalışma geliri ve yan gelir ile aile, çocuk paraları, hayat pahalılığı zamları, vardiya ve Noel ikramiyeleri, primler, ödüller, emekli aylıkları vs.
- Her türlü maddi ödemeler, örneğin sağlık sigortasının prim indirim iadesi, ihtiyarlık, maluliyet, dul ve yetim aylıkları ve ayrıca hastalık, kaza, işsizlik nedeniyle yapılan ödemeler, burslar ve askeri sigortanın ödemeleri vs. (her türlü sigorta poliçesini ve sigorta kimliklerini, örneğin hastalık, kaza, hayat, ek emeklilik, iş kaybı, ev eşyası ve kanuni mesuliyet sigortalarına ait poliçe ve kimlikleri, ibraz etmek zorundasınız).
- Özel kişilerin (örn. eş nafakası, ana baba nafakaları, akraba yardımları, çocuk nafakası aylıkları vs.), şirketlerin, devlet ya da özel hayır kurumlarının vs. yaptığı bir defaya mahsus ya da düzenli ödemeler.
- Miraslar, bağışlar, her türlü lotarya kazancı vs.
- Tazminatlar manevi bir zararı tazmin ederler ve maddi geçimin sağlanmasına hizmet etmezler. Bunlar bu nedenle hesaba katılmaz. Maddi tazminatlar ise ihtiyaç hesabına dahil edilirler.

Esas alınan mal varlığına neler dahildir?

- Para, banka ve posta çeki mevduatları (yurtdışındakiler dahil), hisse senetleri, tahviller, alacaklar vs.
- Her türlü kıymetli eşya (örneğin otomobil, takı vs., eskimiş bile olsalar).
- Emlâk (İsviçre dışında da) ve bunlar üzerindeki oturma ve intifa hakları.

Borçlar ve ödenmemiş faturalar ne olur?

Sosyal yardım kurumu ilke olarak borç üstlenmez. Yine de, sizin için en iyi çözümün bulunabilmesi için, bize borçlarınızı ve ödenmemiş faturalarınızı bildirmenizi rica ederiz (bkz. yardım dilekçesi sayfa 4). Yetkili sosyal danışman ile mutlaka bu konuyu konuşunuz. Ayrıca, sosyal yardımların başkalarına devredilemeyeceğine, rehin verilemeyeceğine ve rehin alınamayacağına dikkatinizi çekeriz.

Katkıda bulunma yükümlülüğü

Yardım isteyen kişiler, durumlarının incelenmesine katkıda bulunmakla ve kişisel ve maddi durumlarıyla ilgili her türlü değişikliği, sosyal yardım açısından bir önemi varsa, derhal bildirmekle yükümlüdürler (örn. işe başlama, çalışma oranındaki değişiklik, iş ya da ev değişikliği vs.). Haksız yardım alınması, ağır derecede yükümlülük ihlalleri ya da hukuki suistimal söz konusu olduğunda, sosyal yardımlar azaltılabilir ve hatta tamamen kesilebilir. Bu tür azaltmalar veya durdurular şekli olarak itirazı mümkün kılan bir karar ile yazılı olarak duyurulmak ve gerekçeleri bildirilmek zorundadır. Bundan önce ise, sosyal yardım alan kişiye konuyla ilgili savunmasını yapabilme hakkının tanınması zorunludur.

Akrabaların yardım yükümlülüğü (Sosyal Yardım Yasası 24. md.)

İsviçre Medeni Kanunu (ZGB) 328f maddesi uyarınca aile hukukuna dayalı geçim sağlama ve destekleme yükümlülükleri sosyal maddi yardımdan önce gelir. Bunlar İsviçre M.K. (ZGB) hükümlerine uygun olarak talep edilmek durumundadır.

İade yükümlülüğü (Sosyal Yardım Yasası 25. md.)

Maddi yardımdan yararlanmış olanlar, gerçeğe uymayan beyanlar yoluyla kendisine ödeme yapılmasını sağladıysa ya da maddi olarak özellikle iyi koşullara ulaştığı takdirde aldığı yardımları iade etmekle yükümlüdür. İade yükümlülüğü yardım alanın kendisi için, evliliği süresince eşi ve reşit olmalarından önceki dönemde çocukları için aldığı yardımları kapsar. Maddi yardım almış olan kişilerin mirasçıları karşısında sosyal yardım kurumunun ödemelerini iadesini isteme hakkı en fazla, akrabalık derecesi ve miras bırakan ile kişisel ilişkileri dikkate alınarak, alınan mirası kapsar. Bir kişinin reşit olmasından önce ya da olağan eğitimini tamamlamadan önce almış olduğu maddi yardımı, alan kişi geri ödemek zorunda değildir. Geri ödeme hakkı faize tabi değildir ve en son alınan yardım ödemesinden itibaren 20

yıl geçtikten sonra ortadan kalkar. Akraba yardımları ve iadeler, yardım masraflarını karşılayan kamu kuruluşunun makamı tarafından talep edilmek durumundadır.

Bir sosyal sigorta, özel sigorta ya da üçüncü kişilerin yapacağı ödemeler göz önüne alınarak avans mahiyetinde yapılmış olup sonradan geriye dönük olarak ödemelerin yapıldığı maddi yardımlar (örn. maluliyet ödemeleri) geri ödenecektir. Avansı sağlayan kamu kuruluşu, sigorta ya da üçüncü kişiler nezdinde, sonradan yapılan ödemenin yapılmış ödeme kadarının doğrudan ödenmesini talep edebilir.

Hukuki ve karar yeterliliği

Bir kişinin sosyal yardım alıyor olduğu olgusu, onun medeni hukuk bakımından hukuki ve karar yeterliliğini kısıtlamaz. Söz konusu kişi yine sözleşmeler akdedebilir, bir vasiyetname düzenleyebilir ya da davalar yürütebilir. Maddi yardımın velayet hakkının yerine getirilmesi üzerinde etkisi olmaz. Sosyal yardım organları desteklenen kişi adına birtakım hak ve yükümlülükleri yalnızca, bunun için açıkça yetkili kılınmışlarsa üstlenebilirler (örn. akraba yardımlarının talep edilmesi).

Hak reddetme ve hak geciktirme yasağı, gizlilik yükümlülüğü

Sosyal yardım organları bir maddi yardım dilekçesini kabul etmeyi açıkça reddedemezler ya da bir maddi yardım dilekçesi hakkındaki kararı vermekten sessizce imtina edemezler. Ayrıca bir dilekçenin işlemlerini makul olmayan ölçülerde geciktiremezler.

Sosyal yardım organlarının üyeleri ve sosyal yardım hizmetinde faaliyet gösteren kişiler kişisel bilgileri gizli tutma yükümlülüğüne tabidirler (Sosyal Yardım Yasası 5. md.) ve İsviçre Ceza Kanunu 320. maddesi uyarınca görevle ilgili gizlilik zorunluluğuna tabidirler.

Hukuki savunma ve dosyaların incelenmesi

Yardım alan kişilerin dosyalarını incelemeye, bilgilendirilmeye, konunun tetkiki sırasında görüşlerini açıklamaya ve sürece katılmaya, dilekçelerinin incelenmesine ve kararın gerçekleştirilmesine ve işlemlerde kendilerini bir avukat aracılığıyla temsil ettirmeye hakları vardır.

Yazılı gerekçeli karar

Sosyal yardım organları, bir talebin tamamını kabul etmeyen kararları ve ayrıca söz konusu kişiye yükümlülük getiren kararları yazılı olarak gerekçelendirmekle yükümlüdürler. Gerekçe, söz konusu kişinin kararın sonuçlarını değerlendirebilmesine ve yerine göre koşulları tam olarak bilerek hukuki yargı mercii nezdinde itiraz edebilmesine yetecek kadar kapsamlı olmak zorundadır. Kararda, sosyal yardım organlarının kararlarına yön veren düşünceler ve hangi esaslara dayandıkları belirtilmek zorundadır.

Kendi ayakları üzerinde durmaya yardım

Sosyal yardım organları söz konusu kişilere, onları bir sıkıntı durumundan kurtulabilecek ya da durumlarını kendi başlarına düzeltecek veya istikrara kavuşturabilecek duruma gelmelerini sağlayacak türden yardımlar da sunmakla yükümlüdürler.

Pratik tavsiyeler

- Sıkıntılı bir durumda bulunuyorsanız ya da bir sıkıntılı durum meydana geleceği belliyse, lütfen önceden sosyal yardım kurumuna (Sozialdienst) veya sosyal yardım sekreterliğine (Fürsorgesekretariat) başvurunuz. Erken bir aşamada danışmak, etkili bir yardım açısından büyük önem taşır!
- Sosyal yardım kurumu veya sosyal yardım sekreterliği, probleminizi kanıtlayan her türlü evraka ihtiyaç duyarlar (bkz. kontrol listesi): ücret bordrosu/Lohnabrechnung (eşinki de), işsizlik yardımı ile ilgili evraklar, burs belgeleri, kira sözleşmesi, sağlık sigortası evrakları vs. Görüşme öncesinde bütün belgeleri arayıp toparlayınız ve yanınızda getirin. Böylece yardım talebiniz daha çabuk incelenebilecektir.